

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра виконавського мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курсова робота з
історії, теорії та методики виконавства
(оркестрові інструменти)

Освітня програма Музичне мистецтво

Спеціальність 025 Музичне мистецтво

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 11 від 28 серпня 2019 року

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія, теорія та методика виконавства
Рівень вищої освіти	бакалавр
Викладач (-і)	Волощук Юрій Іванович, Круль Петро Франкович
Контактний телефон викладача	+380997452710
Е-mail викладача	zam_art@ukr.net
Формат дисципліни	лекції, практичні заняття, самостійна робота студентів
Обсяг дисципліни	90 год., 3 кредити ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	–
Консультації	
2. Анотація до курсу	
<p>В системі підготовки фахівців у галузі музичного мистецтва, зокрема інструментального виконавства, важливе місце займає написання і захист курсових робіт. Підготовка і захист курсових робіт орієнтує майбутніх фахівців на самостійну пошукову навчально-пізнавальну діяльність, готує до активного здобуття знань, сприяє поєднанню навчальної та дослідницької праці. Такий вид наукової роботи студентів є одним із найефективніших у формуванні творчої особистості.</p> <p>На основі написаної роботи визначається загальний та професійний рівень підготовки студентів. Курсові роботи з історії, теорії та методики виконавства (оркестрові інструменти) мають забезпечити не тільки систематизацію і розширення теоретичних і практичних знань з цієї навчальної дисципліни, але й виявити вміння застосовувати набуті знання в процесі вирішення конкретних проблем навчального процесу, сприяти розвитку навичок самостійної науково-пізнавальної роботи і оволодіння методикою пошукової діяльності, ведення мікродослідження.</p> <p>Під час аналізу курсової роботи викладач виявляє та оцінює:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) використання нових наукових досліджень в галузі історії, теорії виконавства та методики навчання гри на скрипці; б) обґрунтованість висновків і узагальнень; в) науково-практичну цінність роботи. 	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою написання курсової роботи є виявлення студентом нових фактів, своєрідна інтерпретація і несхожа на попередні роботи систематизація даних з історії, теорії та методики виконавства на струнно-смичкових інструментах. За результатами роботи студент спільно з науковим керівником може написати статтю, підготувати тези на наукову конференцію.</p> <p><u>Основними завданнями написання курсової роботи з історії, теорії та методики виконавства (струнно-смичкові інструменти)</u> є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ пошук та наукове опрацювання матеріалів щодо історії виникнення оркестрових інструментів; ➤ дослідження маловідомих сторінок європейських шкіл інструментального виконавства; ➤ вивчення окремих фактів з історії інструментального виконавства, педагогіки та творчості в Україні; ➤ узагальнення провідних світових методик навчання гри на оркестрових інструментах; ➤ опис власних напрацювань щодо інноваційних підходів до викладання гри на оркестрових інструментах. 	

4. Результати навчання (компетентності)

У результаті написання курсової роботи студент повинен

знати:

- особливості розвитку жанрів інструментальної музики на різних історичних етапах;
- загальні художні тенденції в оркестровому виконавстві провідних європейських держав;
- інструментальну творчість композиторів докласичного, класичного, романтичного стилевих напрямів, а також інструментальні композиції сучасних українських та зарубіжних авторів;
- основні педагогічні та методичні принципи представників європейських інструментальних шкіл – фундаторів інструментального виконавського мистецтва;
- основні етапи в розвитку українського інструментального мистецтва;
- характерні стилеві та методичні особливості Київської, Одеської, Харківської та Львівської шкіл виконавства на струнно-смичкових та духових інструментах;
- методика роботи над основними компонентами музичного виконавства (звуком, інтонацією, метро-ритмом, фразуванням, штриховою технікою, зміною позицій, вібрацією тощо);
- роль і місце інструктивного матеріалу у процесі формування виконавських навичок;
- основні закономірності роботи над творами великої форми, поліфонічними творами, камерними ансамблями;
- особливості організації навчального процесу в інструментальних класах музичних коледжів (училищ) та вищих навчальних закладів;
- етапи написання курсової роботи;
- структуру курсових робіт та інших видів наукових досліджень;
- методологію наукових досліджень;
- вимоги до оформлення списку використаних джерел.

вміти:

- здійснювати науково-пошукову роботу щодо обраної проблематики;
- працювати з джерельною базою наукових досліджень;
- формулювати актуальність теми наукового пошуку, її предмет, об'єкт, мету та завдання;
- аналізувати матеріал дослідження та робити власні узагальнення та висновки;
- захищати власні судження та гіпотези.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
написання курсової роботи	90

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
V	Музичне мистецтво	III	Нормативний

Етапи написання курсової роботи

Після вибору і схвалення теми роботи, студент разом з науковим керівником складають графік виконання роботи. Він передбачає такі етапи:

- Складання бібліографії загальної та спеціальної літератури з теми дослідження;
- Вивчення літератури і педагогічного досвіду, його узагальнення;
- Педагогічний експеримент (якщо він необхідний);
- Оформлення результатів дослідження;
- Захист роботи.

Загальні вимоги до змісту і структури курсової роботи

Курсова робота, як правило, складається зі вступу, основної частини, висновків, списку використаних джерел.

У вступі обґрунтовується актуальність теми дослідження, визначаються предмет, мета та основні завдання роботи, її наукова новизна та практична значимість.

Основна частина курсової роботи присвячується розв'язанню намічених у вступі завдань. Робота повинна складатися з двох-трьох розділів (які можуть поділятися на підрозділи або бути цілісними структурними одиницями). Поставлені завдання розкриваються однаковою мірою детально і ґрунтовно. Бажано, щоб вони були приблизно рівними за обсягом. У кінці кожного розділу робляться висновки.

Курсова робота обов'язково завершується розгорнутими висновками, в яких даються відповіді на всі поставлені у вступі завдання, а також накреслюються перспективи подальшого вивчення досліджуваної проблеми.

Обсяг курсової роботи складає 25-30 сторінок комп'ютерного набору (інтервал – 1,5; розмір шрифту – 14, шрифт – Times New Roman).

Рекомендована тематика курсових робіт Струнно-смічкові інструменти

1. Робота над звуковидобуванням та звуковеденням у скрипкових концертах Й.Баха.
2. Методика роботи над інтонацією (на прикладі концерту ля-мінор А.Вівальді).
3. Особливості застосування штрихової техніки у віртуозних п'єсах композиторів-романтиків.
4. Методика оволодіння зміною позицій (на прикладі етюдів Р.Крейцера).
5. Специфіка фразування у поліфонічних творах Й.Баха.
6. Виразальні можливості штрихів деташе та легато у поліфонічній творчості Й.Баха.
7. Особливості застосування аплікатури в творах кантиленного характеру.
8. Принцип позиційного паралелізму і його застосування у творах моторного типу.
9. Основні етапи роботи над твором великої форми (на прикладі концертів В.Моцарта).
10. Педагогічні та методичні принципи провідних скрипалів минулого та сучасності та їх застосування у навчальному процесі музичних училищ.
11. Основні етапи формування скрипкової педагогіки в Україні.
12. Вправи на різні види техніки та особливості їх використання у процесі формування скрипаля-виконавця.
13. Методика роботи над подвійними нотами та акордовою технікою.
14. Специфічні технічні прийоми та штрихова техніка у скрипкових творах композиторів-авангардистів.

15. Особливості роботи над камерно-ансамблевою літературою (на прикладі сонат для скрипки і фортепіано Л.Бетховена).
16. Інноваційні методики навчання гри на струнно-смичкових інструментах.
17. Джерела та особливості формування струнно-смичкового інструментарію на теренах України.
18. Європейські школи струнно-смичкового виконавства Барокової доби.
19. Стильові особливості виконавства на струнно-смичкових інструментах в епоху романтизму.
20. Джерела та особливості становлення шкіл струнно-смичкового виконавства в Україні ХХ століття.
21. Сучасні виконавські школи струнно-смичкового виконавства в Україні.
22. Творчі портрети провідних виконавців України та зарубіжжя.

Духові та ударні інструменти

23. Акустична природа та основні конструктивні елементи духового інструментарію;
24. Анатомічні та психофізіологічні основи гри на лабіальних духових інструментах;
25. Анатомічні та психофізіологічні основи гри на одностоячих дерев'яних духових інструментах;
26. Анатомічні та психофізіологічні основи гри на двотростяних дерев'яних духових інструментах;
27. Анатомічні та психофізіологічні основи гри на мілкомундштучних мідних духових інструментах;
28. Анатомічні та психофізіологічні основи гри на крупномундштучних мідних духових інструментах;
29. Анатомічні та психофізіологічні основи гри на ударних інструментах;
30. Специфіка і методи формування виконавського апарату музиканта-духовика;
31. Попередня і загальна постановка звукотворного апарату: амбушюр;
32. Попередня і загальна постановка звукотворного апарату: дихання;
33. Атака, артикуляція, вимова штриха;
34. Нетрадиційні виконавські прийоми і засоби виразності у грі на духових інструментах.

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Активність студента під час написання курсової роботи – 25 балів; Якість оформлення роботи – 25 балів; Захист курсової роботи – 50 балів; Підсумкова оцінка – 100 балів
-----------------------------------	--

7. Політика курсу

Курсова робота студента має виконуватися із застосуванням загальних засад та правил наукової етики та академічної доброчесності. При виконанні курсової роботи студент зобов'язаний:

- з повагою ставитися до авторських прав інших осіб, дослідження яких він використовує при виконанні курсової роботи;
- коректно застосовувати інформацію з інших джерел шляхом здійснення належного цитування;
- не допускати проявів академічної недоброчесності, серед яких академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація тощо.

Курсова робота, у якій виявлено ознаки академічного плагіату або іншого виду порушення академічної доброчесності, не допускається до захисту та повертається студенту на виправлення та доопрацювання.

8. Рекомендована література

1. Афанасьєв А. О. Основи наукових досліджень : [навч. посіб.] / А. О. Афанасьєв, Є. В. Кузькін. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2005. – 96 с.
2. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень / М. Т. Білуха. – К. : АБУ, 2002. – 480 с.
3. Грабченко А. І. Методи наукових досліджень : [навч. посіб.] / А. І. Грабченко, В. О. Федорович, Я. М. Гаращенко. – Х. : НТУ «ХП», 2009. – 142 с.
4. Жоль К. К. Методы научного познания и логика (для юристов) : [учебное пособие] / К. К. Жоль. – К. : Атика, 2001. – 288 с.
5. Конверський А. Є. Основи методології та організації наукових досліджень : [навч. посіб.] / за ред. А.Є. Конверського. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
6. Корягін М. В. Основи наукових досліджень: [навч. посіб.] / М. В. Корягін, М. Ю. Чік. – К. : Алерта, 2014. – 622 с.
7. Краснобокий Ю. М. Словник-довідник науковця-початківця / Ю. М. Краснобокий. – К. : Науковий світ, 2000. – 83 с.
8. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : [навч. посіб.] / О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2006. – 192 с.
9. Палеха Ю. І. Основи науково-дослідної роботи : [навч. посіб.] / Ю. І. Палеха, Н. О. Леміш. – К. : Видавництво Ліра-К, 2013. – 336 с.
10. Тихомиров А. Д. Юридическая компаративистика: философские, теоретические и методологические проблемы : [монография] / А. Д. Тихомиров. – К. : Знання, 2005. – 384 с.
11. Фареник С. Логіка і методологія наукового дослідження / С. Фареник. – К. : Вид. УАДУ, 2000. – 340 с.
12. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : [підручник] / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – 7-є видання, перероблене і доповнене. – К. : Знання, 2010. – 295 с.

Викладач _____ /Волощук Ю.І./

Викладач _____ /Круль П.Ф./